

РЕШЕНИЕ

№ 28917

гр. София, 17.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав, в
публично заседание на 30.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **2256** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на М. В. Г. – Б., с адрес в [населено място] срещу Решение № 02/02.02.2026г., постановено от директора на Института за български език „Проф. Л. А.“ – БАН /ИБЕ, института/, с което е постановен частичен отказ от предоставяне на достъп до обществена информация, поискан със заявление № 5/08.01.2026г..

Твърди се, че отказът е мотивиран формално, че са посочени нерелевантни правни основания за отказ, че фактическите обстоятелства се различават значително от изтъкнатите в отказа и че разпоредбите на закона са тълкувани превратно. Направено е искане за отмяна на отказа като необоснован и незаконосъобразен.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от процесуален представител, който претендира и присъждане на разноски. Прави възражение относно размера на разноските на ответника.

Ответникът - директорът на Института за български език „Проф. Л. А.“ – БАН чрез упълномощен представител с писмен отговор и в съдебно заседание оспорва жалбата. Представя писмени бележки, прави искане за присъждане на разноски. Оспорва като прекомерно по размер претендираното адвокатско възнаграждение от жалбоподателя.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Със заявление за достъп до обществена информация вх. №5/08.01.2026г., адресирано до директора на ИБЕ „ПРОФ. Л. А.“, БАН жалбоподателят е поискал наличната информация относно следното: 1.Решенията на Научния съвет на Института за български език „Проф. Л. А.“

за времето от 01.01.2016г. до 31.12.2019г. - протоколи от заседанията на Научния съвет на ИБЕ в пълния им текст; 2.Заповедите на директора на ИБЕ за допълнителни функции на служителите в Института за български език „Проф. Л. А.“ за времето от 01.01.2016г. до 08.01.2026г.; 3.Заповедите на директора на ИБЕ за допълнителни възнаграждения на служителите в Института за български език „Проф. Л. А.“ за времето от 01.01.2016г. до 08.01.2026г.; 4.Заповедите на директора на ИБЕ за диференциране на трудовото възнаграждение на служителите, чл.15 от Правилника за атестиране на служителите от Института за български език „Проф. Л. А.“, и за определяне на различните размери на трудовите възнаграждения на служителите в Института за български език „Проф. Л. А.“ за всяка от категориите, които се диференцират чрез разграничителни прагове поне в три категории (30% над критичния праг, 60% над критичния праг и над 60% над критичния праг), съгласно чл.8, ал.2 от Правилника за атестиране на служителите от Института за български език „Проф. Л. А.“, - за времето от 01.01.2016г. до 08.01.2026г.; 5.Заповедите на директора на ИБЕ, с които се определят и възлагат допълнителни функции на служителите в ИБЕ - за времето от 01.01.2016г. до 08.01.2026г.; 6.Заповедите на директора на ИБЕ на основание и в изпълнение на Закона за обществените поръчки /ЗОП/ за времето от 15.04.2016г. до 08.01.2026г.; 7.Сключените от директора на ИБЕ договори с фирми и лица за времето от 01.01.2016г. до 08.01.2026г.. В заявлението е посочено, че информацията се иска във форма на копия на хартиен носител и копия на технически носител. Предвид значителния обем на исканата информация, продължителния времеви период, който тя обхваща, както и необходимостта от допълнителна обработка, анализ и преценка на документите с цел защита на лични данни и друга информация, защитена по силата на закона срокът за произнасянето по заявлението е удължен с 10 дни.

С Решение № 02/02.02.2026г., постановено на основание чл.3, ал.2, чл.28, ал.1 и чл.34, ал.1 и ал.3 и чл.38 от Закона за достъп до обществена информация директорът на Института за български език по съответните въпроси от заявлението е приел следното:

По т.1 от заявлението е предоставен достъп до решенията на Научния съвет на Института за български език „Проф. Л. А.“ от 01.01.2016г. до 31.12.2019г., но достъпът не е за пълния текст, поради това, че протоколите съдържат лични данни на физически лица (имена, оценки, мнения за конкретни служители). Отказът е аргументиран с правно основание - чл.2, ал.5 от ЗДОИ. По точка 2 и по точка 3 от заявлението е отказан достъп до информация, с аргумент, че исканите заповеди съдържат индивидуални данни за конкретни служители (имена, длъжности данни за трудовоправния им статус, размери на допълнителни възнаграждения), които данни са лични данни по смисъла на чл.4, т.1 от Регламент (ЕС) 2016/679 и на Закона за защита на личните данни /ЗЗЛД/. Посочено е, че за достъп до лични данни ЗДОИ не се прилага, поради което предоставянето на исканите документи би довело до недопустимо засягане на права и законни интереси на трети лица (арг. от чл.2, ал.5 от ЗДОИ). Отказът е мотивиран и с това, че информацията не се съхранява съгласно исканите от заявителя критерии и период, и че за удовлетворяване на искането би било необходимо: идентифициране и подбор на значителен брой документи; систематизация по критерии, формулирани от заявителя; извличане и групиране по категории, които не съответстват на начина на съхранение. Прието е, че това излиза извън обичайната операция по предоставяне на достъп до обществена информация, което не е задължение по ЗДОИ.Посочено е правно основание: чл.2, ал.5 от ЗДОИ; чл.2, ал.1 и чл.3, ал.1 от ЗДОИ.

По точка 4 от заявлението не е предоставена поисканата информация, поради това, че не се създава и съхранява от Института за български език „Професор Л. А.“. Отказът е обоснован с правно основание - чл.3, ал.1 от ЗДОИ.

По точка 5 от заявлението не е предоставена информация с мотив, че предметът на искането е идентичен с предмета на искането по т.2 и е направено препращане към мотивите за точка 2. По точка 6 от заявлението не е предоставена информация с мотив, че исканите заповеди представляват вътрешнослужебни актове с организационен и подготвителен характер, които не съдържат самостоятелна обществена информация по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗДОИ и не служат за формиране на обществено мнение относно дейността на Института за български език „Професор Л. А.”. Посочено е правно основание - чл.13, ал.2, т.1 във връзка с чл.2, ал.1 от ЗДОИ. По точка 7 от заявлението не е предоставена информация поради това, че исканите договори съдържат лични данни по смисъла на чл.4, т.1 от Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR) и на Закона за защита на личните данни, както и поради това, че в конкретния случай искането обхваща значителен времеви период и множество категории документи, а информацията не е подредена и систематизирана по начина, посочен в заявлението, т.е. не се поддържа и не се съхранява в исканата от заявителя структура и не е групирана по посочените критерии и периоди. Посочено е, че за да бъде удовлетворено искането съобразно формулираните критерий, е необходимо да се извърши подбор и систематизация на значителен по обем масив от документи за 10-годишен период включително извеждане и групиране на информация по критерии, формулирани от заявителя. Това предполага влагане на значителен ресурс и извършване на допълнителна обработка и структуриране на информацията, които излизат извън рамките на обичайната операция по предоставяне на достъп до информация по реда на ЗДОИ (арг. и от чл.41а, ал.2 от ЗДОИ).

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от адресат на решението, в законоустановения срок и срещу подлежащ на оспорване административен акт.

Разгледана по същество е основателна.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган. Актът е издаден от задължен субект, в писмена форма с посочени фактически и правни основания.

Обществена информация по смисъла на ЗДОИ е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти /чл.2, ал.1 от ЗДОИ/. Основна характеристика на обществената информацията е възможността чрез нея лицето, което е поискало информацията да може да си създаде собствено мнение относно дейността на задължения субект. Задължените субекти са лицата, които са длъжни да осигурят достъпа до обществена информация, а информацията, чието предоставяне се иска, следва да е свързана с дейността на тези лица. Предвид това, за да се приеме, че информацията, до която е поискан достъп, е обществена информация по смисъла на ЗДОИ, тя трябва да е свързана с дейността на органа, от когото е поискана – да се съдържа в издаден от него акт /официална обществена информация/ или да е събрана, създадена или съхранявана във връзка с официалната информация /служебна обществена информация/.

В конкретния случай е поискана информация, която е обществена. Чрез получаването ѝ заявителят може да си създаде собствено мнение относно дейността на задължения субект.

По точка 1 с оспореното решение е предоставен достъп до решенията на Научния съвет на ИБЕ за посочения в заявлението период от време частично. От представените по делото преписи-извлечения на протоколите на Научния съвет на ИБЕ се установява, че е предоставена информация само за дневния ред и за взетите решения. В преписите-извлечения макар да са

посочени поименно присъстващите лица не са записани изказванията на присъстващите. Отказ съгласно чл.2, ал.5 от ЗДОИ поради това, че този закон не се прилага за достъпа до лични данни е в рамките на закона, но забраната не се разпростира върху обсъждането на въпросите от дневния ред.

Решението в частта по точки 2, 3 и 5 не е обосновано. Заповедите за допълнителни функции на служителите в ИБЕ и за допълнителните им възнаграждения касаят организацията на работата в института и въз основа на тях заявителят може да си състави мнение относно дейността му. Тези заповеди следва да се съхраняват и предоставянето им на жалбоподателя не представлява трудност по-голяма от обичайната. Критериите са ясно посочени – допълнителни функции на служителите и допълнителни възнаграждения на служителите.

Отказът по точка 4 от заявлението не е мотивиран. Не е посочено кой орган е създал и къде се съхранява информацията, касаеща размерите на трудовите възнаграждения на служителите в ИБЕ. Съгласно чл.32, ал.1 от ЗДОИ когато органът не разполага с исканата информация, но има данни за нейното местонахождение, в 14-дневен срок от получаване на заявлението той препраща съответно заявлението, като уведомява за това заявителя. В уведомлението задължително се посочват наименованието и адресът на съответния орган или юридическо лице. Тъй като се касае за информация, касаеща служителите на института задълженият субект след като твърди, че информацията е създадена и съхранена от друг орган е следвало да препрати заявлението в тази част на съответния орган или юридическо лице и да уведоми за това заявителя.

Информацията, предмет на искането по точки 6 и 7 отговаря на определението на чл.2, ал.1 от ЗДОИ и също е обществена по своя характер. Начинът на изразходването на публични финанси е информация, която е в състояние да формира у гражданите мнение за работата на съответната институция. Информацията е служебна по смисъла на чл.11 от ЗДОИ – събира се и се съхранява във връзка с дейността на органите и техните администрации. Не се спори, че търсената информация се съхранява в администрацията на ответника. По правилото на чл.13, ал.1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен с изключение на случаите, изрично уредени с разпоредбата на чл.13, ал.2 от ЗДОИ. В случая не са изложени мотиви относно изключенията, поради което не може да се осъществи съдебен контрол.

Предвид изложеното решението, в частите му с които е постановен отказ от предоставяне на информация следва да се отмени като незаконосъобразно. По отношение на отказа по точка 4 от заявлението органът следва да предостави поисканата информация или да изпрати заявлението в тази му част на съответния орган или юридическо лице, от който/което е създадена и съхранена и да уведоми за това заявителя съгласно чл.32, ал.1 от ЗДОИ. По точка 6 и точка 7 от заявлението следва да предостави търсената информация, ако не са налице изключенията на чл.13, ал.1 от ЗДОИ и като вземе предвид разпоредбите на чл.37 от ЗДОИ и §1, т.6 от Допълнителните разпоредби на ЗДОИ във вр. с чл.13, ал.4 от ЗДОИ.

Информацията за решенията на НС на ИБЕ по т.1 от заявлението, за заповедите по т.2, т.3 и т.6 от заявлението и за договорите по т.7 следва да се предостави със заличени лични данни. При предоставянето на търсената информация ответникът следва да има предвид, че съгласно чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 „лични данни“ означава всяка информация, свързана с идентифицирано физическо лице или физическо лице, което може да бъде идентифицирано („субект на данни“); физическо лице, което може да бъде идентифицирано, е лице, което може да бъде идентифицирано, пряко или непряко, по-специално чрез идентификатор като име, идентификационен номер, данни за местонахождение, онлайн идентификатор или по един или повече признаци, специфични за физическата, физиологичната, генетичната, психическата, умствената, икономическата, културната или социална идентичност на това физическо лице.

Дадените оценки или изразени мнения от служителите ако не касаят информацията по чл4, §1 от Регламента не са лични данни.

Предвид изхода на спора основателна е претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените по делото разноски. Представени са доказателства за внесена държавна такса в размер на 5,11 евро и за заплатен адвокатски хонорар в размер на 500,00 евро. Ответникът е направил възражение за прекомерност относно размера на адвокатското възнаграждение. Съдът като взе предвид действителната правна и фактическа сложност на делото намира, че следва да присъди разноски в размер на 505,11 евро, от който 500,00 евро за адвокатска защита и 5,11 евро за внесена държавна такса.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 и чл.173, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 02/02.02.2026г., постановено от директора на Института за български език „Проф. Л. А.“ – БАН, в частта, с която е постановен отказ от предоставяне на достъп до обществена информация, поискан със заявление № 5/08.01.2026г..

ИЗПРАЩА преписката на директора на Института за български език „Проф. Л. А.“ – БАН за ново произнасяне в законоустановения срок със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, посочени в мотивите на решението.

ОСЪЖДА Института за български език „Проф. Л. А.“ – БАН да заплати на М. В. Г. – Б., с ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място] сумата 505,11 евро, разноски по делото.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: